

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

Department of Juvenile Observation and Protection

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กระทรวงยุติธรรม

คำนำ

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีหรือที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีคำสั่งใช้มาตรการพิเศษ ซึ่งครูที่ปรึกษาคือเจ้าพนักงานพินิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานส่งต่อ รวมทั้งกำกับติดตามให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาตนเองและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุขภายหลังการปล่อยตัวคืนสู่สังคม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน จึงได้จัดทำ “**แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน**” ฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีแนวทางในการกำกับดูแลเด็กและเยาวชนได้ถูกต้องตามระเบียบ วิธีการ ที่กรมกำหนดไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กและเยาวชน รวมถึงเพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษาให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้เป็นต้นไป

กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
พฤษภาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญรูปภาพ.....	ค
๑. ความสำคัญและความจำเป็น.....	๑
๒. นิยาม.....	๔
๓. คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา.....	๖
๓.๑ ด้านวิชาการ.....	๗
๓.๒ ด้านบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย.....	๗
๓.๓ ด้านคุณธรรมจริยธรรม.....	๗
๔. การจำแนกเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษา.....	๙
๕. การเปลี่ยนครูที่ปรึกษา.....	๑๑
๕.๑ เหตุของการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา.....	๑๒
๕.๒ วิธีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา.....	๑๒
๖. บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา.....	๑๒
๖.๑ ด้านการดูแลเด็กและเยาวชน.....	๑๒
๖.๒ ด้านเอกสารและการจัดการ.....	๑๒
๖.๓ ด้านการประสานงานและอื่นๆ.....	๑๒
๗. Flow Chart การปฏิบัติงาน.....	๑๕
๘. ขั้นตอนการปฏิบัติงานครูที่ปรึกษา.....	๑๘
ขั้นตอนที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพ (จัดทำแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู).....	๑๘
ขั้นตอนที่ ๒ การรับเด็กหรือเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษา.....	๑๘
ขั้นตอนที่ ๓ การศึกษาข้อมูลเด็กหรือเยาวชนเป็นรายบุคคล.....	๑๘
ขั้นตอนที่ ๔ การจัดกิจกรรมครูที่ปรึกษา.....	๑๙
ขั้นตอนที่ ๕ การกำกับติดตามผลการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน.....	๑๙
ขั้นตอนที่ ๖ การรายงานผลการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน.....	๒๐
อ้างอิง.....	๒๑
ภาคผนวก.....	๒๒
กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
แบบรายงานที่เกี่ยวข้อง	
แนวทางการฝึกอบรมและแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเด็กหรือเยาวชน	
ตัวอย่างการเขียนรายงาน	
ตัวอย่างกิจกรรมชั่วโมงครูที่ปรึกษา	
เอกสารเพิ่มเติม	

รูปที่

หน้า

๑ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs).....	๒
๒ วิธีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา.....	๑๐
๓ Flow Chart การปฏิบัติงาน.....	๑๕

ความสำคัญ และความจำเป็น

๑

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑. ความสำคัญและความจำเป็น

เด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีหรือที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำสั่งให้มาตรวจการพิเศษ ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รับคำปรึกษา แนะนำ เข้าร่วมกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก หรือให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยภายในระยะเวลา ที่ศาลเห็นสมควร เด็กกลุ่มนี้มักมีความกังวลด้านต่างๆ ทั้งด้านการพิจารณาคดีของตนเอง การปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อม รวมถึงการยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมและผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

การมีครูที่ปรึกษาในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) ตั้งแต่รับตัวจนกระทั่งได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคมโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน ให้กำลังใจ และดูแลเด็กและเยาวชนรายบุคคลอย่างใกล้ชิด (Frankel & Gelman, ๒๐๐๔) จะช่วยให้เด็กและ เยาวชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งการที่เด็กและ เยาวชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัยนั้น เกิดจากการได้รับการเติมเต็มความต้องการพื้นฐานตามทฤษฎีลำดับขั้นความ ต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) (Deci & Ryan, ๒๐๐๘) เช่น ความปลอดภัยของ สถานที่ควบคุม การมีสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนเด็กและเยาวชน หรือให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเมื่อ มีปัญหาหรือประสงค์ขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

รูปที่ ๑ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

นอกจากนี้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้เสนอแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติดในสถานที่ควบคุมหรือรูปแบบ YM-FASTIC มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามโปรแกรมที่กระชับ ยึดหยุ่น ตอบสนอง ต่อความจำเป็นเฉพาะด้านและความหลากหลายของบุคคล โดยใช้แนวคิดชุมชนจำลองเป็นฐานในการส่งเสริม การเรียนรู้และการขัดเกลากายทางสังคม ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมคือ ๑) กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ

ของครอบครัว (F - Family) ๒) กิจกรรมทางเลือก (A - Alternative Activities) ๓) กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยตนเอง (S - Self-help) ๔) กิจกรรมชุมชนบำบัด (T - Therapeutic community) ๕) กิจกรรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้มข้น (I - Intensive Interventions) และ ๖) กิจกรรมการจัดการรายกรณี (C - Case Management) โดยครูที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการกำกับติดตามให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล รายงานผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามระยะเวลาที่กำหนด ประเมินสมรรถนะเด็กและเยาวชนเพื่อประเมินผลการเลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้รับกำลังใจและข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จากครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยสำคัญในการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ซึ่งเชื่อว่าตนสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้นจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ หากไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค (Dweck, ๒๐๐๖)

និយាម

២

๒. นิยาม

ผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ครูที่ปรึกษา หมายถึง เจ้าหน้าที่งานพินิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) ซึ่งมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาเด็กและเยาวชนหลังจากได้รับการจำแนกและจัดทำแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล ตลอดจนกำกับติดตามให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการนักวิชาชีพ (จัดทำแนวทางการฝึกอบรมและแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย) หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ เพื่อเสนอข้อมูลจากรายงานของนักวิชาชีพประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การจัดการศึกษาด้านสามัญและการฝึกวิชาชีพ รวมทั้งการจัดครูที่ปรึกษาโดยพิจารณาตามสภาพปัญหาของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย ซึ่งประกอบด้วย

หัวหน้าสถานแรกรับเด็กและเยาวชน	ประธาน
พนักงานคุมประพฤติ	กรรมการ
นักสังคมสงเคราะห์	กรรมการ
พยาบาล	กรรมการ
นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (สามัญ/วิชาชีพ)	กรรมการ
นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)	กรรมการ
นักจิตวิทยา/นักจิตวิทยาคลินิก	กรรมการและเลขานุการ

คุณลักษณะ ของครูที่ปรึกษา

๓

๓. คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา

๓.๑ ด้านวิชาการ

๓.๑.๑ มีมีความรู้ความเข้าใจด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน

๓.๑.๒ หมั่นศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนอยู่เสมอ และติดตามความคืบหน้าด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนให้เป็นปัจจุบัน

๓.๑.๓ จัดเตรียมสื่อ เนื้อหา กิจกรรมและเครื่องมือประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในช่วงเวลาที่ปรึกษาให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ สามารถจัดกิจกรรมได้น่าสนใจ ครบถ้วน และมีเนื้อหาสาระเป็นปัจจุบัน

๓.๒ ด้านบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย

๓.๒.๑ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน และแสดงออกทางด้านพฤติกรรม อารมณ์ และความคิดอย่างเหมาะสม

๓.๒.๒ มีความกระตือรือร้น ขวนขวาย ใฝ่หาความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

๓.๒.๓ เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓.๒.๔ มีวิธีการในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

๓.๒.๕ รับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน

๓.๒.๖ มีทักษะการสื่อสารที่ดี และรู้วิธีการสื่อสารเชิงบวก

๓.๒.๗ มีทัศนคติที่ดีต่อการปรับพฤติกรรมหรือการแก้ไขปัญหาลูกหลานของเด็กและเยาวชน

๓.๒.๘ มีทักษะการสังเกตที่ดี เพื่อสอดส่องและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมหรือปัญหาของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

๓.๒.๙ เป็นผู้ประสานงานที่ดี สามารถทำงานร่วมกับนักวิชาชีพอื่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

๓.๒.๑๐ มีสัมพันธภาพที่ดี เป็นมิตร จริงใจ และสร้างบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันที่อบอุ่น

๓.๒.๑๑ กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนแสดงศักยภาพของตนเอง เพื่อประกอบการพิจารณาการเลื่อนตำแหน่งตามแนวคิดชุมชนจำลองเป็นฐาน

๓.๓ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

๓.๓.๑ คำนึงถึงสวัสดิภาพและประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน การได้รับโอกาสทางการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความสนใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

๓.๓.๒ ไม่เรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดจากเด็กและเยาวชนและผู้ปกครอง

๓.๓.๓ รักษาข้อมูลส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเป็นความลับ ไม่เปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลใดก็ตามที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ต่อสาธารณะ และห้ามนำข้อมูลเด็กและเยาวชนไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยเด็ดขาด

๓.๓.๔ ปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเป็นธรรม เท่าเทียม ปราศจากอคติ และปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

**การจำแนกเด็ก
และเยาวชนเข้ากลุ่ม
ครูที่ปรึกษา**

๔

๔. การจำแนกเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษา

ในการจำแนกเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษาขอให้พิจารณาตามสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนแต่ละราย โดยคัดเลือกเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถเฉพาะด้านของครูที่ปรึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน เช่น กรณีที่เด็กหรือเยาวชนมีปัญหาด้านการอ่านหรือเขียนไม่คล่อง อาจจัดให้นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (สามัญ) เป็นครูที่ปรึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนเด็กและเยาวชนต่อครูที่ปรึกษา พร้อมบันทึกข้อมูลการจำแนกเด็กและเยาวชนในระบบสารสนเทศของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยครูที่ปรึกษาสามารถศึกษาขั้นตอนการใช้งานระบบสารสนเทศของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้จากคู่มือการใช้งานระบบสารสนเทศระบบคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนก่อนคำพิพากษา (CMS) ในภาคผนวก ข.

สำหรับเด็กและเยาวชนที่ร่วมกระทำความผิดในคดีเดียวกัน ควรจัดให้อยู่ในกลุ่มครูที่ปรึกษาคนละกลุ่ม เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดการปรับตัวและเรียนรู้การสร้างและรักษาสัมพันธภาพเชิงบวกกับเด็กและเยาวชนรายอื่น

การเปลี่ยน ครูที่ปรึกษา

๕

๕. การเปลี่ยนครูที่ปรึกษา

๕.๑ เหตุของการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา ในระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การเปลี่ยนครูที่ปรึกษาจะสามารถดำเนินการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ ครูที่ปรึกษาของเด็กหรือเยาวชนรายนั้นๆ ย้าย ลาออก หรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๕.๑.๒ เหตุจำเป็นอื่นที่ส่งผลต่อกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

๕.๒ วิธีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

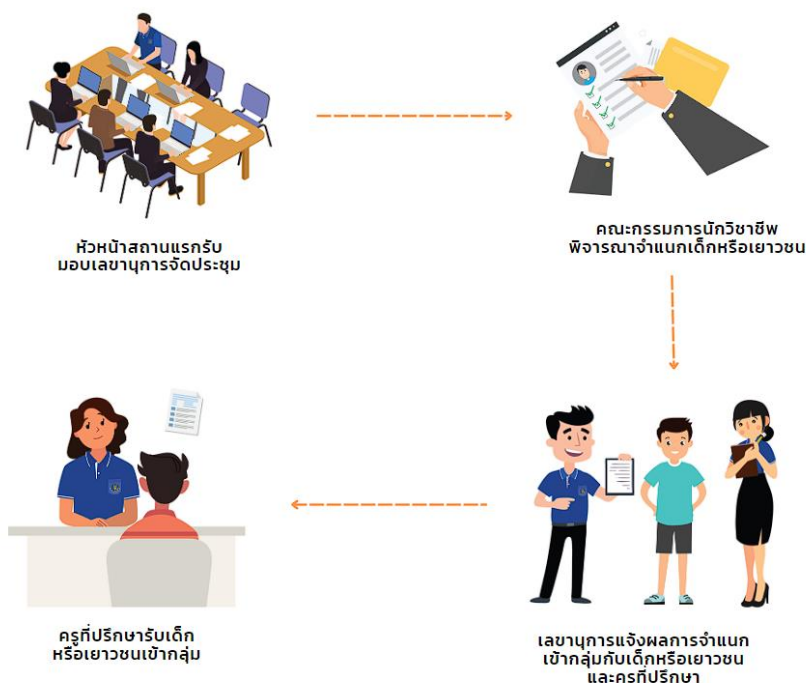
๕.๒.๑ เมื่อปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๕.๑ ให้หัวหน้าสถานแรกรับมอบเลขานุการคณะกรรมการนักวิชาชีพ (ด้านการจำแนกและจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู) ดำเนินการจัดประชุม

๕.๒.๒ คณะกรรมการนักวิชาชีพ (ด้านการจำแนกและจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู) พิจารณาจำแนกเด็กหรือเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษาใหม่ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเสนอผู้อำนวยการพิจารณาเห็นชอบ

๕.๒.๓ เลขานุการคณะกรรมการนักวิชาชีพ (ด้านการจำแนกและจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู) ดำเนินการแจ้งผลการประชุมให้กับเด็กหรือเยาวชน และครูที่ปรึกษาทราบ

๕.๒.๔ หัวหน้าสถานแรกรับส่งรายชื่อเด็กหรือเยาวชน พร้อมสำเนาข้อมูลต่างๆ ให้ครูที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการจัดทำบันทึกข้อมูลเด็กและเยาวชนรับใหม่ลงในแบบบันทึกข้อมูลเด็กและเยาวชนกลุ่มครูที่ปรึกษา

ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาให้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลครูที่ปรึกษาในแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูฯ พร้อมบันทึกแก้ไขข้อมูลในระบบสารสนเทศของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนด้วย

รูปที่ ๓ วิธีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่ ของครูที่ปรึกษา

๖

๖. บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษา มีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๖.๑ ด้านการดูแลเด็กและเยาวชน

๖.๑.๑ ศึกษาแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู^๑ ของเด็กและเยาวชน ดำเนินการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนเพื่อรับทราบข้อมูลเพิ่มเติม สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี แจ้งแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้เด็กและเยาวชนรับทราบ รวมทั้งอธิบายให้เด็กและเยาวชนเข้าใจถึงแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ของตนเอง ตลอดจนรูปแบบการเรียนและกิจกรรมภายในสถานที่ควบคุม ถือเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีและความเข้าใจตรงกัน

๖.๑.๒ สังเกต สอดส่อง และดูแลเด็กและเยาวชนในด้านร่างกาย จิตใจ ความประพฤติ และการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

๖.๑.๓ ให้คำปรึกษาเบื้องต้นและให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหา

๖.๑.๔ กำกับติดตามให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

๖.๑.๕ พบเด็กและเยาวชนในที่ปรึกษาและจัดกิจกรรมกลุ่มทุกวัน อย่างน้อย ๓๐ นาที

๖.๒ ด้านเอกสารและการจัดการ

๖.๒.๑ ตอบแบบบันทึกประจำวันของเด็กและเยาวชนตามภาคผนวก ฉ. และติดตามการเขียนบันทึกประจำวันของเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ

๖.๒.๒ ประสานพนักงานคุมประพฤติเพื่อติดตามและรวบรวมเอกสารหลักฐานที่สำคัญของเด็กและเยาวชน เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารแสดงตนที่ทางราชการออกให้ สำเนาทะเบียนบ้าน สูติบัตรหรือใบรับรองการเกิด และวุฒิการศึกษา เป็นต้น พร้อมจัดเก็บไว้ในสมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน เพื่อนำไปใช้ในการสมัครเรียน การฝึกงานในสถานประกอบการ หรือประโยชน์อื่นๆ

๖.๒.๓ ประเมินผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู พร้อมจัดทำรายงานในส่วนของผู้ที่ปรึกษา และร่วมเสนอความคิดเห็นในฐานะกรรมการนักวิชาชีพเกี่ยวกับการเลื่อนระดับ/ตำแหน่งของเด็กและเยาวชนตามรูปแบบ YM-FASTIC ตลอดจนการลงทัณฑ์เด็กและเยาวชน

๖.๒.๔ รวบรวมเอกสารและแบบประเมินต่างๆ ของแต่ละนักวิชาชีพ ได้แก่ รายงานด้านการศึกษาหรือวิชาชีพจากรายงานครูผู้สอน รายงานด้านการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ของแต่ละชุดกิจกรรมจากรายงานผู้จัดกิจกรรม รายงานด้านความประพฤติจากรายงานพ่อแม่หรือแม่บ้าน และรายงานจากครูที่ปรึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการนักวิชาชีพพิจารณาประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องเสนอหัวหน้าสถานแรกรับต่อไป

๖.๒.๕ รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ศาลพิพากษาให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรม หรือกรณีย้ายเด็กหรือเยาวชนไปสถานที่ควบคุมอื่นตามความประสงค์และความจำเป็น

๖.๓ ด้านการประสานงานและอื่นๆ

๖.๓.๑ ติดต่oprสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันปล่อยตัวให้ทราบ ตลอดจนข่าวสารสำคัญที่เป็นประโยชน์ให้เด็กและเยาวชนในที่ปรึกษา หรือผู้ปกครองรับทราบ

^๑ แนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล หรือแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง

๖.๓.๒ ส่งต่อรายชื่อเด็กหรือเยาวชนที่พบปัญหาให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือนักวิชาชีพ ที่มีทักษะสอดคล้องกับลักษณะปัญหาของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย เพื่อให้การช่วยเหลือตามสภาพปัญหา ความจำเป็น ตลอดจนติดตามการส่งต่อ

๖.๓.๓ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

๖.๓.๔ ตรวจสอบเนื้อหาในจดหมายเข้าออกของเด็กและเยาวชน โดยศึกษาได้จากเอกสารใน ภาคผนวก จ. เรื่องแนวทางการตรวจสอบจดหมายของเด็กหรือเยาวชน

๖.๓.๕ บันทึกข้อมูลต่างๆ ของเด็กและเยาวชนในการกำกับดูแลลงในระบบสารสนเทศของกรม พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

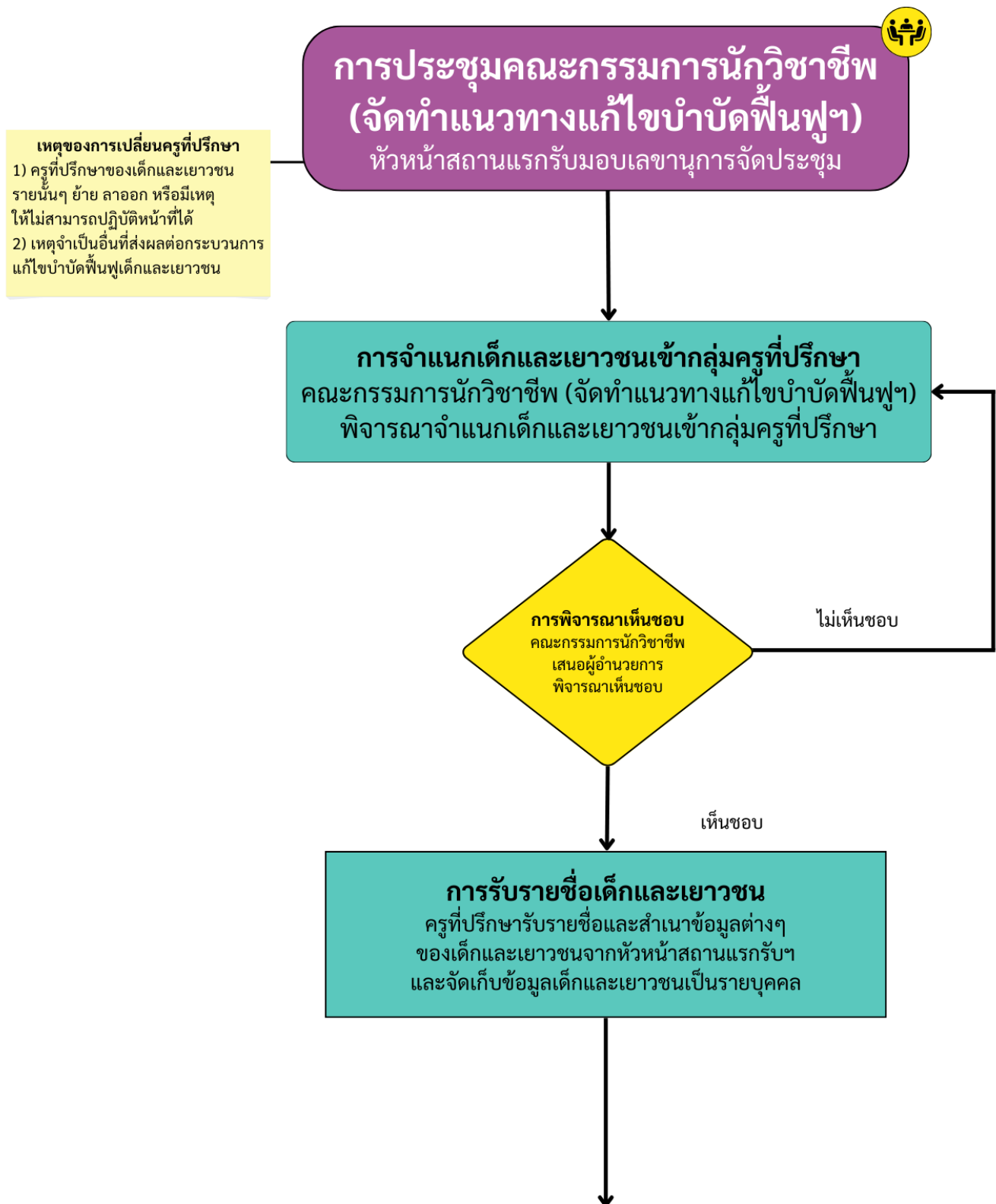

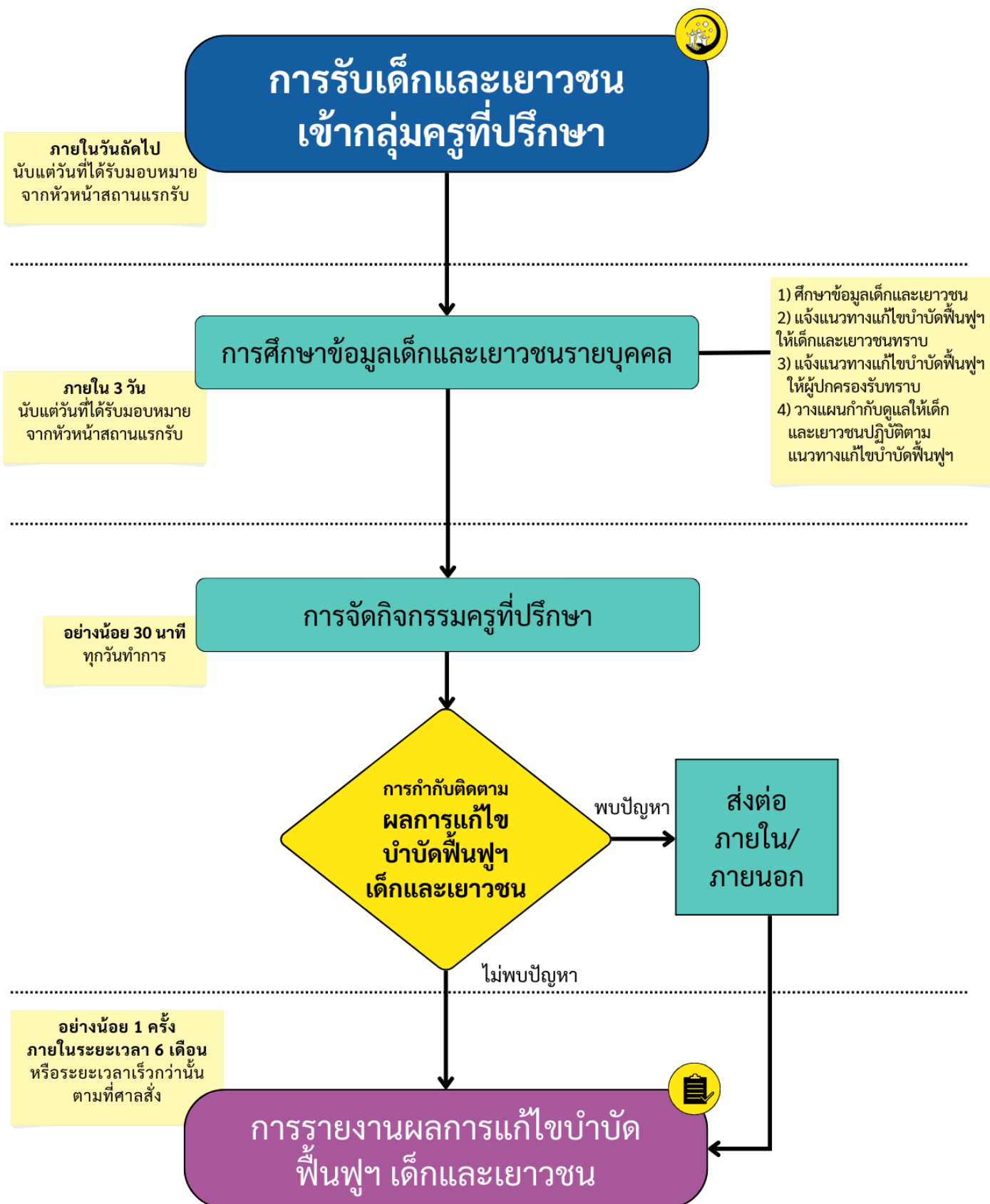
FLOW CHART

การปฏิบัติงาน

๗

๗. Flowchart การปฏิบัติงาน

**ขั้นตอน
การปฏิบัติงาน
ครูที่ปรึกษา**

๘

๘. ขั้นตอนการปฏิบัติงานครูที่ปรึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพ (จัดทำแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู)

ขั้นตอนที่ ๒ การรับเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ การศึกษาข้อมูลเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ ๔ การจัดกิจกรรมครูที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ ๕ การกำกับติดตามผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ขั้นตอนที่ ๖ การรายงานผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ขั้นที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพ (จัดทำแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู)

เมื่อครูที่ปรึกษารับทราบรายชื่อเด็กและเยาวชน ทราบกำหนดวันและเวลาการประชุม และได้รับหนังสือเชิญคณะกรรมการนักวิชาชีพฯ จากหัวหน้าสถานแรกรับฯ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) ร่างแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่ำและความเสี่ยงปานกลาง เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพฯ รับทราบ

๒) ให้ข้อเสนอตามสภาพปัญหาหรือความต้องการและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย คัดเลือกเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถเฉพาะด้านของครูที่ปรึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน เช่น กรณีที่เด็กหรือเยาวชนมีปัญหาด้านการอ่านหรือเขียนไม่คล่อง อาจจัดให้นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (สามัญ) เป็นครูที่ปรึกษา เป็นต้น

๓) สรุปผลการประชุมและเสนอผ่านหัวหน้าสถานแรกรับฯ ให้ผู้อำนวยการเห็นชอบแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ขั้นที่ ๒ การรับเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มครูที่ปรึกษา

เมื่อครูที่ปรึกษาได้รับรายชื่อเด็กและเยาวชน รวมถึงแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ที่ได้รับการเห็นชอบจากผู้อำนวยการเรียบร้อยแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำบันทึกข้อมูลเด็กและเยาวชนรับใหม่ลงในแบบบันทึกข้อมูลเด็กและเยาวชนกลุ่มครูที่ปรึกษา (เอกสารแนบ ๑) รวมถึงตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานและจัดเก็บข้อมูลเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สะดวกต่อการกำกับดูแลช่วยเหลือและติดตามให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ขั้นที่ ๓ การศึกษาข้อมูลเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล

หลังจากรับเด็กและเยาวชนเข้ากลุ่มแล้ว ครูที่ปรึกษาต้องศึกษาข้อมูลเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ครูที่ปรึกษารู้จักและเข้าใจเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้านมากขึ้น รวมทั้งแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

๑) ศึกษาข้อมูลเด็กและเยาวชน ผลการจำแนกความเสี่ยงและความจำเป็น แนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนรายงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) แจกแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้เด็กและเยาวชนรับทราบพร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน อธิบายให้เด็กและเยาวชนเข้าใจแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ของตนเอง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานแรกรับเด็กและเยาวชน

๓) แจกแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยรับทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๔) วางแผนกำกับดูแลให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ขั้นที่ ๔ การจัดกิจกรรมครูที่ปรึกษา

ภายหลังจากที่ครูที่ปรึกษาทำการศึกษาข้อมูลเพื่อทำความรู้จักเด็กและเยาวชนเบื้องต้นแล้ว ครูที่ปรึกษาต้องพบเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลทุกวัน ระยะเวลาพบกลุ่มอย่างน้อย ๓๐ นาที หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมหน้าเสาธงหรือตามตารางกิจกรรมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้พบปะเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของตน สร้างสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันระหว่าง เด็กและเยาวชนกับครูที่ปรึกษา และระหว่างเด็กและเยาวชนกับเพื่อนของเด็กและเยาวชนเอง รวมถึง ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเมื่อมีปัญหาหรือประสงค์ขอความช่วยเหลือระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยกิจกรรมในชั่วโมงครูที่ปรึกษา มีรายละเอียดดังนี้

๑) แจ้งกิจกรรมสำคัญที่เด็กและเยาวชนควรทราบและต้องเข้าร่วม

๒) พุดคุย รับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และสอบถามเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์ของวันที่ผ่านมา เช่น การเข้าหน่วยเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

๓) สังเกตพฤติกรรม อารมณ์ และความคิดที่บ่งชี้ถึงปัญหาหรือความผิดปกติในด้านต่างๆ เช่น หากพบว่าเด็กและเยาวชนมีความเจ็บป่วยหรือมีปัญหาสุขภาพ ให้ประสานส่งต่อให้เด็กและเยาวชนเข้าพบ พยาบาล เพื่อเป็นการเตรียมให้เด็กและเยาวชนพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของวันนั้นๆ ตามแนวทางแก้ไข บำบัดฟื้นฟู

๔) ให้เด็กและเยาวชนเขียนแบบบันทึกประจำวัน ตลอดจนตรวจแบบบันทึกประจำวัน ของเด็กและเยาวชนทุกคน พร้อมลงลายมือชื่อรับรองในแบบบันทึกประจำวันของเด็กและเยาวชน เพื่อนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการปรับตัว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เช่น ความคิด อารมณ์ และ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

๕) จัดกิจกรรมกลุ่ม โดยบันทึกผลการจัดกิจกรรมในชั่วโมงพบครูที่ปรึกษาลงในแบบบันทึก การปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา (เอกสารแนบ ๒)

ทั้งนี้ ในกรณีครูที่ปรึกษาลาหยุดราชการ ไปราชการ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ให้ครูที่ปรึกษาแจ้งหัวหน้าสถานแรกรับเด็กและเยาวชนล่วงหน้า เพื่อพิจารณามอบหมายให้เจ้าพนักงานพินิจ ท่านอื่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ให้ดำเนินการแจ้งโดยทันที

ขั้นที่ ๕ การกำกับติดตามผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล

การกำกับติดตามผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เป็นขั้นตอนที่ครูที่ปรึกษา ต้องประสานและติดตามผลการเข้ารับกิจกรรมของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลจากนักวิชาชีพต่างๆ ที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมหรือโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่จัดขึ้นตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เพื่อตรวจสอบให้มั่นใจว่าเด็กและเยาวชนได้รับกิจกรรมตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยครูที่ปรึกษาต้องทำการติดตามอย่างสม่ำเสมอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) กำกับติดตามให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู บันทึกผลการกำกับ ติดตามลงในแบบรายงานผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้ความช่วยเหลือเมื่อพบว่าเด็กหรือเยาวชน มีปัญหาหรือประสงค์ขอความช่วยเหลือด้านต่างๆ ให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้น ตลอดจนเสนอให้มีการ ปรับปรุงแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู หากพบว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป

๒) ส่งต่อเด็กหรือเยาวชนที่มีปัญหาเฉพาะด้านเข้ารับการปรึกษาหรือการช่วยเหลือจาก นักวิชาชีพตามแบบการส่งต่อเด็กและเยาวชน (เอกสารแนบ ๓) และติดตามผลการส่งต่อ

๓) ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนประสงค์ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยเข้าเยี่ยม ให้ครูที่ปรึกษาประสานผู้ปกครองเพื่อดำเนินการขอเยี่ยมตามระเบียบ รวมถึงกรณีที่ครูที่ปรึกษาประสงค์ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ให้ครูที่ปรึกษาจัดทำบันทึกเสนอต่อหัวหน้าสถานแรกรับเด็กและเยาวชนและผู้อำนวยการ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายกรณี ตามแบบบันทึกข้อความขอพบผู้ปกครองเด็กและเยาวชน (เอกสารแนบ ๔)

๔) ติดตามและรวบรวมเอกสารรายงานด้านการศึกษาหรือการฝึกอาชีพจากรายงานครูผู้สอน รายงานด้านการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ของแต่ละชุดกิจกรรมจากรายงานผู้จัดกิจกรรม รายงานด้านความประพฤติจากรายงานพ่อบ้านหรือแม่บ้าน ใบคำร้องขอรับการประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัดจากเด็กและเยาวชน (เอกสารแนบ ๕) ผลการประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัดจากครูที่ปรึกษา (เอกสารแนบ ๖) และผลการประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัดของแต่ละนักวิชาชีพ (เอกสารแนบ ๗) เพื่อเสนอคณะกรรมการนักวิชาชีพพิจารณาประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และจัดทำข้อมูลสรุปผลการปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

๕) ตรวจสอบเนื้อหาในจดหมายเข้าออก เอกสาร พัสตูลัทธิ หรือสิ่งสื่อสารอื่นใดซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กและเยาวชนรายนั้นๆ ไม่ให้มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตูลัทธิ หรือสิ่งสื่อสารอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔

๖) ครูที่ปรึกษารวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนส่งให้นักสังคมสงเคราะห์ก่อนเด็กและเยาวชนครบกำหนดปล่อยตัวหรือขึ้นรับฟังการพิจารณาคดี ๓๐ วัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาต่อ หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน เป็นต้น

๗) ติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันปล่อยตัว

ขั้นที่ ๖ การรายงานผลตามแนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล

การรายงานผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชน เป็นขั้นตอนที่ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการจัดทำรายงานความประพฤติและความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเสนอผ่านหัวหน้าสถานแรกรับเด็กและเยาวชน เพื่อดำเนินการพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และกระบวนการในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับต่อไป โดยให้ครูที่ปรึกษารวบรวมและรายงานผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในกรณีต่อไปนี้

๑) รายงานความประพฤติสภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และเรื่องอื่นๆ ตามมาตรา ๔๖ ไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้น พร้อมสำเนาให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีรับทราบ

๒) รายงานการยุติคดีตามมาตรา ๑๓๓ สำหรับเด็กหรือเยาวชนที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง

๓) การขออนุญาตให้เด็กและเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราว

๔) การขออนุญาตให้เด็กและเยาวชนออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ

๕) ผลงานหรือกิจกรรมของเด็กและเยาวชนที่เป็นที่ประจักษ์ เสนอหัวหน้าสถานแรกรับ/ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ (ถ้ามี)

๖) การประเมินสมรรถนะตามกิจกรรมชุมชนบำบัด

โดยครูที่ปรึกษาสามารถศึกษาแนวทางการเขียนรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้จากตัวอย่างรายงานในภาคผนวก ข.

อ้างอิง

- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (๒๐๐๘). Canadian Psychology/Psychologie canadienne. *Self-determination Theory: A Macrotheory of Human*, ๔๙(๓), ๑๘๒.
- Dweck, C. S. (๒๐๐๖). *Mindset: The New Psychology of Success*. New York: Random House.
- Frankel, A., & Gelman, S. (๒๐๐๔). *Case Management: An Introduction to Concepts and Skills*, ๔th edition. Chicago, IL: Lyceum Books.
- Maslow, A. H. (๑๙๕๓). A Theory of Human Motivation. *Psychological review*, ๕๐(๔), ๓๗๐.

ภาคผนวก

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๑ มาตรา ๔๑ ในระหว่างที่เด็กและเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมายประพฤติดื้อหรือกระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่งบุคคลที่อยู่ในความควบคุมซึ่งมิใช่เด็กที่มีความประพฤติเสียหายน่าเป็นภัยต่อเด็กและเยาวชนอื่นไปควบคุมไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำ โดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งอันจะเป็นภัยต่อบุคคลอื่น จะส่งบุคคลดังกล่าวไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๕) อนุญาตให้เด็กและเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(๖) อนุญาตให้เด็กและเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดและรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลเห็นว่าการอนุญาตเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

(๗) ย้ายเด็กและเยาวชนไปควบคุมในสถานพินิจอื่นหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินจะย้ายเด็กและเยาวชนดังกล่าวไปก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลเห็นว่าการย้ายเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน ศาลอาจพิจารณามีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

๑.๒ มาตรา ๔๒ ทัณฑ์ที่จะลงแก่เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้มี ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าแผนฟื้นฟูพิเศษเพื่อปรับพฤติกรรม

(๒) ตัดสิทธิประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยความสะดวกให้บางประการ

๑.๓ มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่รับเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุม รายงานความประพฤติ สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและเรื่องอื่นๆ ที่ศาลต้องการทราบ หรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาล

๒. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการลงทัณฑ์แก่เด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๘

๔. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการอนุญาตให้เด็กและเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราว พ.ศ. ๒๕๕๔

๕. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการอนุญาตให้เด็กและเยาวชนออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ พ.ศ. ๒๕๕๔

๖. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย แนวทางการติดตามภายหลังปล่อย การสงเคราะห์ช่วยเหลือ และการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการดำเนินงานสถานแรกรับและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๗

๘. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔

แบบรายงานที่เกี่ยวข้อง

๑. แบบบันทึกข้อมูลเด็กหรือเยาวชนกลุ่มครูที่ปรึกษา
๒. แบบบันทึกการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา
๓. แบบกำกับติดตามแนวทางการฝึกอบรมและแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเด็กหรือเยาวชน
๔. แบบบันทึกข้อมูลการฝึกอบรมของเด็กและเยาวชน
๕. แบบการส่งต่อเด็กหรือเยาวชน
๖. แบบบันทึกข้อความขอพบผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชน
๗. แบบประเมินผลการฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชน (ครูที่ปรึกษา)
๘. แบบรายงานผลการฝึกอบรมเพื่อพิจารณาการเลื่อนลดชั้นเด็กหรือเยาวชน
๙. แบบรายงานเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา
๑๐. แบบรายงานขอปล่อยตัวก่อนครบกำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมขั้นต่ำ
๑๑. แบบรายงานขอปล่อยตัวเมื่อครบระยะเวลาขั้นต่ำหรือสมควรได้รับการฝึกอบรมต่อจนครบชั้นสูง
๑๒. แบบรายงานผลการฝึกอบรม

เอกสารแนบ ๑

[illegible]

แบบบันทึกการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา
ประจำเดือน.....

ชื่อครูที่ปรึกษา.....ตำแหน่ง.....

[illegible]

แบบการส่งต่อเด็กหรือเยาวชน

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรียน(นักจิตวิทยา/นักสังคมสงเคราะห์/พยาบาล/นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ)

ด้วย เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นางสาว

มีปัญหาด้าน (รายละเอียด)

จึงขอส่งต่อเพื่อ

() รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โปรแกรม/กิจกรรม.....

() รับการสงเคราะห์ เรื่อง

() รับการรักษาพยาบาล เกี่ยวกับ.....

() รับการปรึกษา เรื่อง

() อื่นๆ ระบุ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู/การสงเคราะห์/การรักษาพยาบาล/การให้คำปรึกษา

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....

ที่..... วันที่.....

เรื่อง ขออนุญาตผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชน.....

เรียน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....

ข้าพเจ้า (นาย/นางสาว/นางสาว).....

ตำแหน่ง.....มีความประสงค์ขอพบผู้ปกครอง
ของ(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นางสาว).....ซึ่งเป็นเยาวชนในที่ปรึกษา
ของข้าพเจ้าเพื่อ.....

ในการนี้ จึงขออนุญาตพบผู้ปกครองของเยาวชนรายดังกล่าว ในวันที่.....
เวลา.....ณ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบร้องขอรับการประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัด

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง ร้องขอเลื่อนระดับ/ตำแหน่ง

เรียน ครูที่ปรึกษา

เนื่องด้วยข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เลขคดี..... เข้ามาอยู่ในสถานแรกรับเมื่อวันที่.....

สถานะปัจจุบัน ☐ New Resident ☐ Resident ☐ Ramrod/Expeditior ☐ Dept. Head/Shingle ☐ C.O.D. /Chief

ครูที่ปรึกษา.....มีความประสงค์ขอเลื่อนตำแหน่งเป็น.....

เคยร้องขอเลื่อนตำแหน่งมาแล้ว.....ครั้ง อยู่ตำแหน่งปัจจุบันมาเป็นระยะเวลา.....สัปดาห์

เหตุผลที่คิดว่าเหมาะสมที่จะได้เลื่อนตำแหน่ง คือ.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....เด็ก/เยาวชน

(.....)

ผู้ร้องขอ

ผู้รับรอง

D.H. / Shingle ☐ เห็นสมควร ☐ ไม่สมควร เพราะ.....ลงชื่อ.....C.O.D. / Chief ☐ เห็นสมควร ☐ ไม่สมควร เพราะ.....ลงชื่อ.....Staff ☐ เห็นสมควร ☐ ไม่สมควร เพราะ.....ลงชื่อ.....

ความเห็นของครูที่ปรึกษา.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูที่ปรึกษา

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัด

ชื่อ-สกุล..... อายุ..... ปี ครูที่ปรึกษา.....

วันที่เข้ารับการบำบัด..... ผลการจำแนกกลุ่ม.....

สถานะปัจจุบัน: ☐ New Resident ☐ Resident ☐ Ramrod/Expeditor ☐ Dept. Head/Shingle ☐ C.O.D. /Chief

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงตามความเป็นจริง ดังนี้

สมรรถนะ	ระดับคะแนน				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑. การพัฒนาตนเอง (Self-Improvement)					
๑.๑ รู้จักตนเอง					
๑.๒ รู้จักตนเองและยอมรับตนเอง					
๑.๓ มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง					
๑.๔ ตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem)					
๑.๕ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
๑.๖ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและเหมาะสมกับสถานการณ์					
๒. ทักษะสังคม (Social Skills)					
๒.๑ ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ					
๒.๒ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น					
๒.๓ มีส่วนร่วมในกิจกรรม					
๒.๔ แสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม					
๒.๕ เคารพการมีส่วนร่วมของผู้อื่น					
๒.๖ มีความสามารถในการประสานงาน					
๓. ความรับผิดชอบต่องาน/บทบาทหน้าที่ (Task Performance)					
๓.๑ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
๓.๒ มีทักษะการบริหารจัดการงานที่ได้รับมอบหมาย					
รวม					

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินสมรรถนะกิจกรรมชุมชนบำบัด

ชื่อ-สกุล..... อายุ.....ปี ครูที่ปรึกษา.....

วันที่เข้ารับการบำบัด.....ผลการจำแนกกลุ่ม.....

สถานะปัจจุบัน: ☐ New Resident ☐ Resident ☐ Ramrod/Expeditor ☐ Dept. Head/Shingle ☐ C.O.D. /Chief

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงตามความเป็นจริง ดังนี้

สมรรถนะ	ระดับคะแนน				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑. การพัฒนาตนเอง (Self-Improvement)					
๑.๑ รู้จักตนเอง					
๑.๒ รู้จักตนเองและยอมรับตนเอง					
๑.๓ มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง					
๑.๔ ตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem)					
๑.๕ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
๑.๖ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและเหมาะสมกับสถานการณ์					
๒. ทักษะสังคม (Social Skills)					
๒.๑ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ					
๒.๒ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น					
๒.๓ มีส่วนร่วมในกิจกรรม					
๒.๔ แสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม					
๒.๕ เคารพการมีส่วนร่วมของผู้อื่น					
๒.๖ มีความสามารถในการประสานงาน					
๓. ความรับผิดชอบต่องาน/บทบาทหน้าที่ (Task Performance)					
๓.๑ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
๓.๒ มีทักษะการบริหารจัดการงานที่ได้รับมอบหมาย					
รวม					

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารเพิ่มเติม

๑. คู่มือปฏิบัติการดูแลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้าสำหรับบุคลากรสาธารณสุขและบุคลากรทางการศึกษาตามแนวทางการดูแลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า
๒. การให้คำปรึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
๓. เด็กแอลดี คู่มือสำหรับครู
๔. แนวทางการตรวจสอบจดหมายของเด็กหรือเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๕. คู่มือการใช้งาน (User Manual) ระบบคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนก่อนคำพิพากษา (CMS)
๗. แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติดในสถานที่ควบคุม (YM-FASTIC)

รายการภาคผนวก

ลำดับภาคผนวก	ชื่อภาคผนวก	ช่องทางการเข้าถึงเอกสาร
ก.	กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	>>คลิก<<
ข.	แบบรายงานที่เกี่ยวข้อง	>>คลิก<<
ค.	แนวทางแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล	>>คลิก<<
ง.	แบบรายงานผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง	>>คลิก<<

ลำดับภาคผนวก	ชื่อภาคผนวก	ช่องทางการเข้าถึงเอกสาร
จ.	ตัวอย่างการเขียนรายงาน	>>คลิก<<
ฉ.	ตัวอย่างกิจกรรมชั่วโมงครูที่ปรึกษา	>>คลิก<<
ช.	เอกสารเพิ่มเติม	>>คลิก<<

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

กลุ่มพัฒนาระบบงานการศึกษาและฝึกวิชาชีพ
กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

E-mail: Education@djop.mail.go.th

สแกนเพื่อดูฉบับโหลด

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา
สำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน